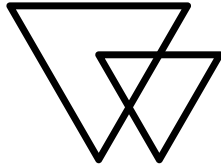

Lieve Van der Plaetsen

De cirkel is rond

WILLEMS UITGEVERS

Teksten: Lieve Van der Plaetsen
Coverfoto: John Urbain
Coverontwerp: Willems Uitgevers
Opmaak boek: Willems Uitgevers

© Willems Uitgevers, Noorderwijk, 2021

willemsuitgevers.com

ISBN 978 949 3242 050
Depot D/2021/13.616/8

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of worden openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke (elektronische of mechanische) wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of auteur.

Muziek, kracht en passie

Roeping en beroep

OPGEDRAGEN AAN MIJN MOEDER
CÉLINA VAN WIEMEERSCH
EN AAN MIJN LERARES LUCIE DEVOOGHT

Le chemin sans fin ...
Chercher à connaître, à savoir,
C'est se trouver sur un chemin sans fin.
Souvent d'autres routes et sentiers
traversent le bon chemin
Qui devient obscure et incertain ...
Nous travaillons sans cesse
Et parfois tout paraît si clair,
Si beau, si vrai et bon,
Ou peut-être, ce n'est qu'une belle illusion?
Qu'est-ce que c'est, cette étrange force d'instinct
Qui nous pousse et tient sur le chemin sans fin?

LUCIE DEVOOGHT

WOORD VOORAF

Waarom Lieve mij vroeg om het voorwoord voor haar boek te schrijven, was mij een raadsel. Toch heb ik toegezegd. Ik heb Lieve leren kennen via haar muziek die ze inzette ten voordele van het alzheimerdementieonderzoek. De opbrengst van de verkoop en de benefietacties stortte ze op de rekening van Brein Instituut vzw, waarvan ik de oprichter ben.

Ik weet dat haar mama gestorven is door alzheimer en ik ben een wetenschapper die onderzoek doet naar die aandoening. Dat verklaart veel. Maar we hebben elkaar nog nooit ontmoet, onze contacten verliepen via Messenger en Facebook. Er bestaat nog altijd een grote afstand tussen muziek en wetenschap en men gaat ervan uit dat musici en experimentele onderzoekers totaal verschillende persoonlijkheden hebben. Dat klopt meestal, maar er zijn ook uitzonderingen. Ik ken enkele wetenschappers die ook zeer goede muzikanten zijn.

Nu ik het boek van Lieve gelezen heb, weet ik meer. Ze is geboren en opgegroeid in een familie waar talent voor muziek wordt doorgegeven van generatie naar generatie. Als onderzoeker met expertise in de genetica zou ik zeggen dat het om een erfelijk gegeven gaat. Een natuurlijk talent eigen in de familie, schrijft Lieve. Maar er zijn ook omgevingsfactoren die de aanleg voor muziek kunnen versterken. De mama van Lieve zong veel omdat ze een opgewekte vrouw was. Later leerde ze met de kinderen ook

nog piano spelen. Lieve zong voor haar dochter Floor toen ze nog zwanger was en nu maken ze samen muziek.

Ook mijn moeder zong mee met opera of operettemuziek op de radio, dat ben ik nooit vergeten en het blijft een goede herinnering. Ik heb drie jaar notenleer gevolgd en gitaar geleerd. Ik zong ook mee met liedjes die ik mooi vond. Maar al vlug kreeg ik de boodschap dat ik vals zing en slecht gitaar speel. Jarenlang heb ik niet meer gezongen of gitaar gespeeld. Tot ik onlangs ergens las dat, als je de behoefte hebt om mee te zingen, je dat zeker moet doen, vals of niet. Dat doe ik nu soms als ik alleen ben.

Lieve is gedreven om haar talent te delen en in interactie te gaan met haar leerlingen, kinderen en volwassenen. Muziek en emotie gaan samen voor haar, en daar heeft iedereen baat bij. Lieve streeft ook naar perfectie. Ze volgt nieuwe opleidingen om nog beter te worden als leerkracht én als muzikant. Ik herken die passie om hard te werken en door te zetten. Zo probeer ik een oplossing te vinden voor alzheimerdementie. Tegelijk leert Lieve haar studenten om zelf na te denken en te durven om een vraag te beantwoorden, ook als het fout zit. Daar kun je ook uit leren. Als ik tijdens de examens zag dat een student de oefening verkeerd was begonnen, gaf ik de hint om opnieuw te beginnen.

Met veel liefde en volharding wil Lieve in de eerste plaats haar leerlingen laten gloriëren. Ze is trots op haar pupillen die het goed doen in de muziek, maar ook in het leven. Nog iets wat we gemeen hebben. Om een goede wetenschapper te worden, moet je ook een beetje levenskunstenaar zijn.

CHRISTINE VAN BROECKHOVEN

INLEIDING

Zolang ik me herinner maakt muziek deel uit van mijn leven. Mijn moeder, een heel opgewekte huisvrouw, was de verpersoonlijking van het volkslied *Als moeder zong*. Ze zong bij het poetsen, bij het strijken, bij het koken ... Wanneer niet eigenlijk? Alleen in droevige tijden bleef het stil in huis, toen mijn zus heel ziek was, toen mijn grootouders overleden ... Muziek was er op gelukkige en vrolijke momenten.

Niet verwonderlijk dus dat ik ook graag zing en dat ik mijn kindje al van tijdens de zwangerschap de vreugde van het zingen en musiceren wou meegeven. Voor mij is zingen een basisbehoefte en het startpunt van alles wat met muziek te maken heeft.

Nog voor Floor geboren werd, kocht ik de cd *Een Scala van Kinderliedjes* van het kinderkoor Scaletta. Er stonden liedjes op uit mijn kindertijd, zoals *'k Zag twee beren* en *Twee emmertjes water halen*. Het was een fijne uitgave waar ook een boekje bij hoorde met de partituren en prachtige illustraties. Deze uitgave is jammer genoeg niet meer verkrijgbaar, maar wij hebben ons exemplaar altijd bewaard.

Tijdens mijn zwangerschap heb ik voor Floor ook een knuffelkonijntje met een muziekje gekocht. Je weet wel, zo eentje met een touwtje. Als je eraan trekt, klinkt er een melodietje. Ons konijntje liet *Twinkel* horen. 's Avonds legde ik het knuffeltje op mijn dikke buik en trok aan het touwtje.

Wanneer het liedje was uitgespeeld, legde ik het konijntje in het wiegje, waar het wachtte op de geboorte van ons dochtertje.

Floor is intussen vijftien en Tijn is nog altijd haar lievelingsknuffel die in hetzelfde bed slaapt als zij. Doordat ze als baby het woord konijn nog niet kon uitspreken, noemde ze hem Tijn, en dat is zo gebleven.

Floor was nog geen jaar oud toen ik haar vanuit haar wiegje *Hi hi hi, ha ha ha* hoorde zingen. Ik dacht eerst dat het mijn verbeelding was, maar nee hoor: het bleef niet bij één keer. Mijn dochtertje zong al voor ze kon praten!

Dit sterkte me in de overtuiging dat muziek van bij het prille begin een belangrijke rol kan spelen in een mensenleven. Dit boek is een pleidooi voor de kracht en de meerwaarde van muziek, van in de moederschoot, geïnspireerd door wat ik ervaren heb in mijn eigen jeugd, met Floor en met mijn leerlingen.

Veel lees- en kijkplezier.

LIEVE VAN DER PLAETSEN

PROEFKONIJNTJES

Ik ben de jongste van vijf kinderen, van wie het tweede, Hendrik, jammer genoeg overleden is toen hij amper drie maanden jong was. Mijn jongste broer en mijn zus zongen bij het parochiaal kinderkoor, mijn ouders waren lid waren van het volwassenenkoor. Beide koren werden geleid door de Eerwaarde Heer Daniël Eeckhout. De kerk was begin jaren zeventig in de meeste gezinnen niet weg te denken uit het dagelijkse leven. De wekelijkse eucharistieviering was een ontmoetingsplaats voor jong en oud. Ik durf nog altijd nostalgisch terugkijken op die fijne onbekommerde kindertijd.

Ik vond het vreselijk dat ik moest wachten tot ik zes was om lid te mogen worden van het kinderkoor. In afwachting begon ik met mijn eigen koortje van beren en poppen dat ik zelf 'dirigeerde' terwijl ik de liedjes zong die ik tijdens de eucharistieviering had opgepikt. Ook de kinderen uit onze straat waren dankbare proefkonijntjes toen ik de muzikwereld langzaam begon te verkennen. Bij mij komen spelen was zowat het synoniem voor zingen.

Eindelijk werd ik zes en mocht ik naar het kinderkoor. Elke woensdag- en zaterdagmiddag verzamelden de kinderen op het dorpsplein van Evergem, vanwaar de onderpastoor met ons naar de kerk ging om er telkens een uurtje te repeteren. Naast de obligate kerkliedjes leerden wij ook kinderliedjes en maakten we kennis met de gregoriaanse

muziek. Op zaterdagavond of op zondagochtend verzorgden wij het muzikale gedeelte van de eucharistieviering en de laatste avond van mei was er steevast onze Meiavond, de jaarlijkse concertavond van het kinderkoor en het volwassenenkoor. De kerk zat dan altijd stampvol, wat het voor ons echt magisch maakte. We kwamen samen op de speelplaats van het Sint-Franciscusinstituut en van daaruit stapten de twee koren in stoet naar de kerk, begeleid door het feestelijke gebeier van de klokken.

Als ik eraan terugdenk, krijg ik tot vandaag kippenvel. We waren zo fier als een gieter en best wel een beetje zenuwachtig toen we, keurig in twee rijen, de kerk binnenkwamen, op de feestelijke tonen van het grote orgel.

EEN PIANO IN HUIS

Met mijn jongste broer is het allemaal écht begonnen. Naast het huis van pépé en mémé Dreve, mijn grootouders langs vaders kant, in de Kasteeldreef in Lovendegem, had mijn groottante Odile een gezellig cafeetje waar een piano stond. Het was een oude, vrij gammele piano en het verhaal doet de ronde dat Duitse soldaten er tijdens de Tweede Wereldoorlog bier in goten. Pittig detail: Abel Matthys heeft er op gestudeerd in zijn kindertijd. Hij is later pianodocent geworden aan de conservatoria van Gent en Brussel.

Mijn broer voelde zich heel erg aangetrokken tot de piano en op een goede dag stond ze gewoon bij ons thuis. Wat een feest!

Broer Jan en zus Ann werden prompt ingeschreven aan de muziekacademie van Mariakerke, waar ze hun eerste lessen notenleer kregen, en daarna pianolessen.

Jan vond dit niet zo fijn. Op de piano speelde hij heel graag de liedjes die hij kende, zoals *Tulpen uit Amsterdam*, maar de muziekschool lag hem niet. Toch bleek hij het heel goed te doen op de academie, afgaande op de bemoedigende woorden die de leerkracht in zijn schriftje noteerde. Hadden we misschien een natuurtalent in onze familie?

Het mysterie werd ontrafeld toen ons moeder hem volgde naar de les en er achter kwam dat hij niet naar de muziekschool ging. Hij sprak met zijn vriendjes af op het

voetbalplein. Zijn schriftje had broerlief al die tijd zelf ingevuld, met veel aandacht voor zijn vorderingen op de piano. Exit muziekschool voor Jan.

Ook zus Ann was niet echt beste maatjes met de piano. Zij zou later andere instrumenten leren bespelen. Maar die piano stond er wel. Het sprak haast vanzelf dat ik piano zou leren spelen, eens ik groot genoeg zou zijn voor de academie.

